

REMARKS ON THE MASCULINE ANTHROPONYMS USED BY GEORGE COŞBUC IN HIS POETICAL WORKS

Radu Drăgulescu

Assoc. Prof., PhD, "Lucian Blaga" University of Sibiu

Abstract: A careful analysis of onomastics's in Coşbuc's poetical works leads to surprising results. It shows that the poet was inspired equally by Romanian history (mainly that of Moldova) and the universal history. Also, contrary to some opinions, biblical names often appear in his poetry. Onomastics research of Coşbuc's poetry is, from our point of view, a necessary step in order to better understand the linguistic elements of great expressiveness, revealing new facets of poetic language arts. Certainly, the name appearing in texts are not chosen at random, having them almost every time play a role. They rarely occur only because of pure versification needs. It is also well known that the poet had concerns in onomastics. In various studies he explained the formation of names, their history and symbolism.

Keywords: : Coşbuc, anthroponyms, onomastics, Romanian poetry, linguistics

Cercetarea onomasticii din poezia lui Coşbuc, un demers necesar, în vederea aprofundării elementelor lingvistice de mare expresivitate, dezvăluie noi valențe ale artei limbajului poetic coşbucian. Cu siguranță, numele ce apar în texte nu sunt alese la întâmplare, ele având, aproape de fiecare dată, un rol bine determinat. Numai din necesități de versificație apar foarte rar. Este cunoscut faptul că poetul a avut preocupări în domeniul onomasticii. În diverse studii, Coşbuc explică formarea unor nume, istoria și simbolistica lor. Printre acestea se numără *Gura lupului*¹, *Capul, mâna și nasul*², *Stan și Bran*³, *Un capitol despre lene și superstiție*⁴, *Mania diminutivelor*⁵. Fie că încearcă să explice numele câinilor ciobanilor români, ale sfintelor babe din mitologia românească sau cele datorate superstițiilor, Coşbuc se arată interesat de problematica onomasticii românești, incluzând antroponimia, toponimia, hidronimia, dendronimia etc. Evident, în prim plan se află mereu tematica populară.

Numele personajelor coşbuciene au atras atenția mai multor cercetători, fără a constitui subiectul strict al vreunei lucrări, cu excepția studiului din 1966, al lui Alexandru Cristureanu⁶.

De asemenea, să nu uităm critica pe care i-o aducea Maria Crișan⁷ lui Petru Poantă, referitor la eronatele interpretări ale numelor personajelor din *Nunta Zamferei*: „P. Poantă nu a

¹ În *Dintr-ale neamului nostru*, București, 1903, p. 12-15.

² *Ibidem*, p. 48.

³ *Ibidem*, p. 88-90.

⁴ *Ibidem*, p. 91-95.

⁵ În *Noua revistă română*, I, 1900, vol. II, p. 42-44.

⁶ Alexandru Cristureanu, *Contribuții la studierea onomasticii operei lui George Coşbuc*, în *Studii despre Coşbuc*, Cluj, 1966, p. 278-293.

⁷ Maria Crișan, *Despre arta poetică la George Coşbuc*, în *Contemporanul*, 1986, nr. 33, p. 13.

perceput nici poezia folclorului universal și local și nici a mitologiei de aceeași mărime din *Nunta Zamfirei*, bogăția de idei – chiar – filologice – conținută în poem, începând cu numele personajelor care ca și la antici sunt niște cognomene legate de trăsătura caracteristică a lor [...]”. Propriile interpretări onomastice ale Mariei Crișan lipsesc, însă, aproape cu desăvârșire. O analiză atentă a onomasticii din creația lui Coșbuc duce la rezultate surprinzătoare. Ea arată că poetul s-a inspirat în egală măsură din istoria României (preponderent cea a Moldovei) și din cea universală, cel mai frecvent toponim fiind *Roma*. De asemenea, contrar unor păreri, numele biblice apar foarte des în creația sa, iar, de departe, cele mai folosite sunt cel al lui *Dumnezeu* și cel al *Mântuitorului*. Cel mai îndrăgit voievod este *Ștefan cel Mare*, antroponimele feminine preferate sunt *Lia* și *Ana*, apele cele mai dragi sunt *Oltul*, apoi *Dunărea* și *Prutul*; muntele favorit, *Olimpul*, din punct de vedere mitologic, *Caraimanul*, din punct de vedere geografic.

Personajele ale căror nume sunt menționate, sunt, de obicei, tinere, iar antroponimele au o largă circulație pe întreg teritoriul românesc. Unele par împrumutate din operele altor scriitori, ca de exemplu *Lia*, din *Cicoarea*, *Fulger* sau *Tulnic și Lioara*. Alexandru Cristureanu⁸ consideră că numele provine din *Legenda ciocârliei* a lui Vasile Alecsandri, de unde poetul ar fi preluat și numele împăratului *Peneș*, „arcaș cu ochiul ținteș”, epitet care i-ar fi sugerat celălalt antroponim imperial. *Peneș-împărat* apare, însă, în diverse basme românești, îndeosebi ardelenesti, numele fiind un corespondent al lui *Federkönig*, din basmele săsești. Este, deci, posibil ca poetul să-l fi preluat din aceste creații și nu de la Alecsandri. Altă sursă de inspirație ar constitui *Alexandria*, de unde Coșbuc ar fi împrumutat nume precum *Sanda* (de la *Alexandru*) și *Rusanda* (de la *Roxana*, soția lui Macedon), asociere discutabilă din punctul nostru de vedere.

Cadrul natural a reprezentat un bogat izvor de inspirație pentru poet. Naturii îi datorează numele lor *Mugur-Împărat (Nunta Zamfirei)*, *Paltin-Crai (Nunta Zamfirei)*, *Volbură-Împărat (Moartea lui Fulger)*, *Cetină-Împărat (Fata craiului din cetini)*, *Cetină-Dalbă (Cetină-Dalbă)*, *Crai-Încetinat (Fata craiului din cetini)*, *Codru (Cetină-Dalbă, Somnul codrilor)*, *Calapăr*, *Trandafir*, *Pajură-Împărat (Fata craiului din cetini)* etc.

Fenomenele meteorologice sau momentele zilei au stat la baza constituirii unor antroponime precum *Crivăț (Moartea lui Fulger)*, *Ger (Cicoarea)*, *Furtună (Tulnic și Lioara)*, *Fulger (Moartea lui Fulger, Fulger, Cetină-Dalbă)*, *Trăsnet (Izvor de apă vie)*, *Soare (Brâul Cosânzenii, Cetina-Dalbă, Cicoarea, Faptul zilei, Un Pipăruș modern)*, *Murgilă*, *Zorilă (Fata craiului din cetini)* etc.

Din **îndeletnicirile poporului** român derivă denumirile lui *Bardeș*, *Săgeată*, *Ținteș (Nunta Zamfirei)*, *Tulnic (Tulnic și Lioara)*, *Poloboc (Un Pipăruș modern)*, *Stâlpeș (Tulnic și Lioara)* etc.

Din **istoria românilor** provin antroponime ca *Decebal (Decebal cătră popor)*, *Gelu (Moartea lui Gelu)*, *Mihai (Pașa Hassan)*, *Ștefan (Mortul de la Putna)* etc.

Apar, de asemenea, numele unor eroi din **istoria universală**: *Carol IX (Carol IX)*, *Sinan (Pașa Hassan)*, *Carol Robert (Carol Robert)* etc.

Foarte rar apar personaje cu o **denumire generalizată**, vagă, precum *Pipăruș*, *Dorobanțul*, *Recrutul*, ele fiind reprezentative pentru eroii din poeziile coșbuciene.

⁸ Alexandru Cristureanu, *Contribuții la studierea onomasticii operei lui George Coșbuc*, în *Studii despre Coșbuc*, Cluj, 1966, p. 283.

În opera sa poetică⁹, Coșbuc folosește aproximativ 760 de antroponime, dinre care aproape 400 sunt masculine, adesea cu diminutivări și variante, unele deosebit de expresive.

În personajele prin care vorbește poetul, Nicolae Manolescu¹⁰ vede *tipuri și nu individualități*: „Subiectivitatea din majoritatea compunerilor lui G. Coșbuc nu numai că este a personajului în loc să fie a autorului, dar ea este una tipizantă în loc să fie individualizantă. Fata ingenuă ori vinovată, alintându-se în fața oglinzii sau bocind asupra fusului, flăcăul stângaci ori mândros, tatăl plângând pierderea celor trei fii ori fiul evocându-și mama – iată ipostaze tipice ale erosului și vieții țărănești. Inventarierea lor ne-ar arăta întreaga sferă, căci nu contează insul, ci specia, clasa sau genul din care face parte. Toți se comportă și vorbesc la fel, în limitele aceleiași specii. Și numele lor s-ar putea scrie cu majuscule: Ingenua, Cocheta, Mânioasa, Dușmancele, Glumețul etc.”

Acest aspect este discutabil. Întâi de toate, poetul este, foarte rar, absent în text. El este mereu la fața locului, se implică, uneori timid, e drept. Noi socotim că, în poezia lui Coșbuc, sunt mai frecvente individualitățile decât tipurile. Poetul *simte* prin fiecare personaj, în parte, actanții au propriile idealuri și necazuri, pe care cititorul le receptează nemijlocit. În poezia de factură socială sesizăm o *unitate în simțiri*, pentru că așa o cereau vremile. Personajele coșbuciene nu se reduc însă la o mână de țărani, contemplativi, idilici, care așteaptă căderea serii pentru a porni alene către porțile mândruțelor. În creația poetului întâlnim o gamă foarte variată de eroi și eroine care, de foarte multe ori, nici nu sunt ființe omenești, însă întotdeauna umanizate. Dobândesc însușiri ale făpturii argiloase purtătoare de spirit și conștiință, și sunt - amănunt fundamental la Coșbuc - *vorbitoare*, creatoare de limbaj și, la rândul lor, creatoare de lumi prin limbaj. Arta poetului este orală, personajele discută, monologhează, sporovăiesc, se ciondănesc, toate acestea, în cea mai vie limbă românească.

Tipuri întâlnim, eventual, în cadrul creațiilor idilice, inspirate din mediul sătesc, unde individualitățile se contopesc din mai multe puncte de vedere, și dintr-o multitudine de motive, mult mai lesne decât la oraș. Membrii comunităților sătești, conviețuiesc, într-un mod apropiat de cel al societăților arhaice. Personalitățile indivizilor nu ies pregnant în evidență, niciodată. Acest privilegiu le este permis numai membrilor investiți cu sacralitate și cu un rol hotărâtor asupra destinului celorlalți (vraciul, descântătoarea, preotul ș.a.).

Situația numelor proprii masculine, în poezia lui George Coșbuc, se prezintă astfel:

Nr. crt.	Numele	Titlul poeziei	Felul numelui
1.	Achim Cotor	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim
2.	Achir	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim mitic
3.	Adam	<i>Toți sfinții</i>	antroponim biblic
4.	Adonis	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
5.	(A)esop	<i>Dr. Juris</i> <i>Gazel</i> <i>Atletul din Argos</i>	antroponim mitic
6.	Agamemnon	<i>Andromahe</i>	antroponim ist.
7.	Agripa	<i>Blestemul trădării</i>	antroponim ist.

⁹ Am supus investigației noastre atât creațiile publicate în volume, cât și poeziile din periodice și opera postumă.

¹⁰ Nicolae Manolescu, *Poezia lui George Coșbuc*, în *Steaua*, XXIX, 1978, nr. 1, ianuarie, p. 42.

8.	Ahil(e)	<i>Andromahe Proclamarea Independenței [Lui Spiru Haret] [Ridică-te, să scuturi ce te-apasă]</i>	antroponim mitic
9.	Ahmet	<i>Drumul iubirii Cântecul redutei</i>	antroponim
10.	Ajax	<i>Poet și critic</i>	antroponim mitic
11.	Alaric	<i>Paul de Nola</i>	antroponim ist.
12.	Alexandru (cel Bun)	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
13.	Alexie	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim
14.	Ali	<i>Scrisoarea lui Firdusi...</i>	antroponim
15.	Amurat	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
16.	Amurg	<i>Străjerul Teotolinda</i>	antroponim mitic
17.	Anabasis	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
18.	Andrei	<i>Fragment epic</i>	antroponim
19.	Andres Atinei	<i>Dr. Juris</i>	titlu
20.	Andromahe	<i>Andromahe</i>	antroponim ist.
21.	Anton	<i>O scrisoare de la Muselim-Selo</i>	antroponim
22.	Antonin	<i>Minciuna creștinilor</i>	antroponim ist.
23.	Apol(1)o	<i>Filosofii și plugarii Romană</i>	antroponim mitic
24.	Ares	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim mitic
25.	Arghir	<i>Atque nos Fata craiului din cetini</i>	antroponim mitic
26.	Argus	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim mitic
27.	Aripert	<i>Jertfele împăcării</i>	antroponim ist.
28.	Aristofan	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
29.	Aristofil	<i>Profeție...</i>	antroponim
30.	Aristotel	<i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim ist.
31.	Arnulf	<i>Somnul codrilor</i>	antroponim ist.
32.	Arpad (groful)	<i>Moartea lui Gelu Nebuna</i>	antroponim ist.
33.	Atropos	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
34.	August	<i>Blestemul trădării</i>	antroponim
35.	Avacom Rug a lui Pahuță	<i>Dric de teleguță</i>	antroponim
36.	Avacum	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim
37.	Avraam	<i>Greșala Patriarhului</i>	antroponim biblic
38.	Bachus	<i>Dr. Juris</i>	antroponim mitic
39.	Baiazid	<i>Drumul iubirii Patria noastră</i>	antroponim ist.
40.	Barbă-Cot	<i>Nunta Zamfirei</i>	antroponim folcl.
41.	Bardeș	<i>Nunta Zamfirei</i>	antroponim folcl.
42.	Basarab	<i>Oltanii lui Tudor</i>	antroponim ist.

		<i>Carol Robert</i>	
43.	Bălcescu	<i>[Bălcescu...]</i>	antroponim ist.
44.	Beda	<i>"Amin" strigă stâncile</i>	antroponim ist.
45.	Ben-Ardun	<i>El-Zorab</i>	antroponim
46.	Ben-Omar	<i>Fatma</i>	antroponim
47.	Ben-Said	<i>Drumul iubirii</i>	antroponim
48.	Berbeviți	<i>Perirea dacilor</i>	antroponim
49.	Berheci	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim
50.	Bion	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
51.	Bogdan	<i>Cântec (Zice vodă...) Ghiaura</i>	antroponim ist.
52.	Bunăparte	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim ist.
53.	Burcel	<i>În șanțuri</i>	antroponim
54.	Buzescu	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
55.	Cain	<i>Golia Ticălosul Gesta</i>	antroponim biblic
56.	Calapăr	<i>Izvor de apă-vie</i>	antroponim folcl.
57.	Caligenes	<i>Profeție...</i>	antroponim
58.	Cârc Ciolan	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim
59.	Cârlănaș	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim
60.	Carol	<i>La Smârdan</i>	antroponim ist.
61.	Carol IX	<i>Carol IX</i>	antroponim ist.
62.	Carol Robert	<i>Carol Robert</i>	antroponim ist.
63.	Caron	<i>O poveste veselă</i>	antroponim mitic
64.	Carpax	<i>O poveste veselă</i>	pseudonim
65.	Cenușotcă	<i>Atque nos</i>	antroponim folcl.
66.	Cetină – Dalbă	<i>Cetină – Dalbă</i>	antroponim folcl.
67.	Cetină-mpărat	<i>Fulger</i>	antroponim folcl.
68.	Cezar	<i>Sonete de lux</i>	antroponim ist.
69.	Chim	<i>Un Pipăruș modern</i>	Achim
70.	Chir	<i>Toți sfinții</i>	antroponim
71.	Chiriac	<i>Chiriac, fără milă</i>	antroponim
72.	Ciaca-Paca-Bei	<i>Cântecul redutei</i>	antroponim
73.	Cicio	<i>[Lui Vasile Goldiș]</i>	antroponim ist.
74.	Cipar(iu)	<i>Non omnis moriar Un imn preasfintei gramatice</i>	antroponim ist.
75.	Clearh Spartanul	<i>O poveste veselă</i>	antroponim mitic
76.	Clio	<i>Pipăruș-viteaz</i>	antroponim mitic
77.	Clitomach din Teba	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
78.	Clotos	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
79.	Codru	<i>Somnul codrilor Tulnic și Lioara Cetină – Dalbă</i>	antroponim folcl.
80.	Constantin	<i>Blăstăm de mamă Pe pământul turcului</i>	antroponim

81.	Constantin împăratul	<i>Vlad-vodă Călugărul</i>	antroponim ist.
82.	Coridon	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
83.	Costea	<i>Costea</i>	antroponim
84.	Crai – Albastru	<i>Pipăruș-viteaz</i>	antroponim folcl.
85.	Crai-din-Peștera	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim folcl.
86.	Crai-Galben	<i>Tulnic și Lioara</i>	antroponim folcl.
87.	Crai-Negru	<i>Fulger</i>	antroponim folcl.
88.	Crai-Sânger	<i>Izvor de apă-vie</i>	antroponim folcl.
89.	Craiu-Încetinat	<i>Fata craiului din cetini</i>	antroponim folcl.
90.	Crai-Verde	<i>Tulnic și Lioara</i>	antroponim folcl.
91.	Crisp	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
92.	C(h)rist	<i>Armingenii</i> <i>Fragment (Ea nu-i deschide...)</i> <i>Cântec XL</i> <i>Corbul</i> <i>Blestemul trădării</i> <i>Ziua-nvierii</i> <i>Rodovica</i> <i>La logodnă</i> <i>În Biserică</i> <i>Perirea dacilor</i>	antroponim biblic
93.	(C)Hristos	<i>Armingenii</i> <i>Cântec (Zice vodă...)</i> <i>Trei, Doamne,...</i> <i>Toți sfinții</i> <i>Noi vrem pământ!</i> <i>La Paști</i> <i>Minciuna creștinilor</i> <i>Corbul</i> <i>Isus la Împăratul</i> <i>Colindătorii</i> <i>Strigoii</i> <i>Oltenii lui Tudor</i> <i>Sărindar</i> <i>O scrisoare de la Muselim-Selo</i> <i>Spadă și credință</i> <i>Pipăruș-viteaz</i> <i>Proclamarea Independenței</i> <i>Ziua-nvierii</i> <i>Vlad-vodă Călugărul</i> <i>Oșteanul și drapelul</i> <i>[Lui Vasile Goldiș]</i>	antroponim biblic
94.	Criton	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
95.	Crivăț	<i>Moartea lui Fulger</i> <i>Cicoarea</i>	antroponim folcl.
96.	Dafin	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic

97.	Dan	<i>Dan și Veta, bătașii</i>	antroponim
98.	Dandes	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
99.	Dante	<i>[Ridică-te, să scuturi ce te-apasă]</i>	antroponim ist.
100.	Dardul	<i>Povestește scutul</i>	antroponim ist.
101.	Darie-Împărat	<i>Ștregarul văilor</i>	antroponim ist.
102.	David	<i>Vlad-vodă Călugărul</i>	antroponim ist.
103.	David proorocul	<i>Supărare-mpăciuită</i>	antroponim biblic
104.	Decebal	<i>Decebal cătră popor Podul lui Traian Volos, preot dac</i>	antroponim ist.
105.	Deceneu	<i>Perirea dacilor</i>	antroponim ist.
106.	Demostene	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
107.	Dinu	<i>Hora</i>	antroponim
108.	Dionis	<i>Poet și critic</i>	antroponim ist.
109.	Dorus	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
110.	Dr. Juris	<i>Dr. Juris</i>	antroponim
111.	Drace	<i>Țapul</i>	
112.	Dragobete	<i>Cântec de primăvară</i>	antroponim mitic
113.	Dragoș	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
114.	Drindei Tarhon	<i>Tâlcuire</i>	antroponim
115.	Dumitru	<i>Angelina</i>	antroponim
116.	Düsterweg	<i>Dric de teleguță</i>	antroponim ist.
117.	Enric	<i>Carol IX</i>	antroponim ist.
118.	Epictet	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
119.	Eumenide	<i>Pipăruș-viteaz</i>	antroponim ist.
120.	Evoe	<i>Cântec XX Andromahe</i>	antroponim mitic
121.	Ezechilă	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim biblic
122.	Fanny	<i>În Biserică</i>	antroponim
123.	Faraon	<i>Sulamita</i>	antroponim ist.
124.	Fărcaș	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
125.	Făt-Frumos	<i>Brâul Cosânzenii Atque nos Cetină – Dalbă</i>	antroponim folcl.
126.	Filimon	<i>Leac pentru drac Unui poet</i>	antroponim
127.	Filip	<i>Grandul Mercedes și Papa</i>	antroponim ist.
128.	Firdusi	<i>Scrisoarea lui Firdusi...</i>	antroponim ist.
129.	Flacc	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
130.	Fulger	<i>Moartea lui Fulger Fulger Cetină – Dalbă</i>	antroponim folcl.
131.	Gai	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
132.	Gallus	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
133.	Gambrinus	<i>Sonete de lux</i>	antroponim mitic

134	Gavrilă	<i>Țapul</i>	antroponim
135	Gelu	<i>Moartea lui Gelu</i> <i>Fragment epic</i> <i>"Și-adânc de-acum mormântul"</i>	antroponim ist.
136	George	<i>Baladă albaneză</i> <i>Trei, Doamne, și toți trei</i> <i>Mama</i>	antroponim
137	Ger	<i>Cicoarea</i> <i>Atque nos</i>	antroponim folcl.
138	Gheorghe	<i>Țapul</i>	antroponim
139	Gică	<i>Gică și Lică, cei somnoroși</i>	antroponim
140	Glukis	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
141	Golia	<i>Golia Ticălosul</i>	antroponim ist.
142	Grangur	<i>Fata craiului din cetini</i>	antroponim folcl.
143	Greul-pământului	<i>Pierde-vară</i>	antroponim folcl.
144	Grui	<i>Nunta Zamfirei</i> <i>Pierde-vară</i>	antroponim folcl.
145	Gupta	<i>Puntea lui Rumi</i>	antroponim ist.
146	Guzgan	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim
147	Gyges	<i>Anacreontica I</i>	antroponim ist.
148	Habsburg	<i>În spital</i>	antroponim ist.
149	Hades	<i>O poveste veselă</i>	antroponim mitic
150	Hafis	<i>Hafis</i>	antroponim ist.
151	Hamlet	<i>Cântec XVII</i>	antroponim ist.
152	Hanna	<i>Isus la Împăratul</i>	antroponim biblic
153	Han-tătar	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim ist.
154	Harap	<i>O scrisoare de la Muselim-Selo</i>	antonomază
155	Hassan	<i>Pașa Hassan</i>	antroponim ist.
156	Hector	<i>Andromahe</i> <i>Fragment epic</i>	antroponim mitic
157	Herodot	<i>Pipăruș-viteaz</i>	antroponim ist.
158	Herostrat	<i>Cântă pilotul</i>	antroponim ist.
159	Heșbon	<i>Sulamita</i>	toponim
160	Hildebrand papa	<i>Grandul Mercedes și Papa</i>	antroponim ist.
161	Hippocrat	<i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim ist.
162	(H)omer	<i>Poet și critic</i> <i>O poveste veselă</i> <i>Filosofii și plugarii</i> <i>Atletul din Argos</i> <i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
163	Horaț	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
164	Horus	<i>Fantezie</i>	antroponim mitic
165	Hystaspes	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
166	Iancu	<i>[Lui Vasile Goldiș]</i>	antroponim ist.
167	İlderim	<i>Fragment epic</i>	antonomază

168	Ion	<i>Flăcări potolite</i> <i>O scrisoare de la Muselim-Selo</i>	antroponim
169	Ion (Sobiesky)	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim ist.
170	Ion Cumplitul	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
171	Iona profetul	<i>Sonete de lux</i>	antroponim biblic
172	Ionel	<i>Draga mamei</i> <i>Ionel, pocitul</i>	antroponim
173	Ioniță	<i>Fragment epic</i>	antroponim
174	Istrate	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim
175	Iuda	<i>Colindătorii</i> <i>Golia Ticălosul</i>	antroponim biblic
176	Împărat-Roșu	<i>Atque nos</i>	antroponim folcl.
177	Joe	<i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim mitic
178	John	<i>Lordul John</i>	antroponim
179	Kant	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
180	Lachesis	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
181	Lalagis	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
182	Leon papa	<i>Perirea dacilor</i>	antroponim ist.
183	Ler	<i>Floarea-soarelui și macul</i> <i>Colindătorii</i>	antroponim folcl.
184	Lică	<i>Gică și Lică, cei somnoroși</i>	antroponim
185	Lisandru	<i>Dușmancele</i> <i>Dragoste învrăjbită</i>	antroponim
186	Locke	<i>Dric de teleguță</i>	antroponim ist.
187	Lodun	<i>Povestește scutul</i>	antroponim
188	Luca	<i>Toți sfinții</i>	antroponim
189	Luceafăr	<i>Faptul zilei</i>	antroponim mitic
190	Lucillius	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
191	Macarie	<i>Cel mai bun cuvânt</i>	antroponim
192	Mahmet	<i>Cântecul redutei</i>	antroponim
193	Mahmud	<i>Scrisoarea lui Firdusi...</i>	antroponim ist.
194	Majă	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
195	Marin	<i>În treacăt</i>	antroponim
196	Mars	<i>Castelanul</i> <i>Atque nos</i>	antroponim mitic
197	Marțolea	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim folcl.
198	Matei	<i>Sărindar</i> <i>Mortul de la Putna</i>	antroponim ist.
199	Matei	<i>Vlad-vodă Călugărul</i>	antroponim biblic
200	Maxim	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim biblic
201	Mărțișor	<i>Cântec de primăvară</i>	antroponim mitic
202	Medrea	<i>Nebunul</i>	antroponim
203	Melanip	<i>O poveste veselă</i>	antroponim mitic
204	Menalca	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
205	Menard	<i>La logodnă</i>	antroponim ist.

206	Mercedes grandul	<i>Grandul Mercedes și Papa</i>	antroponim ist.
207	Mercur	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
208	Metusalem	<i>Vlad-vodă Călugărul</i>	antroponim biblic
209	Mezilă	<i>Fata craiului din cetini</i>	antroponim folcl.
210	Mihai	<i>Ștregarul văilor</i>	antroponim
211	Mihai (Viteazul)	<i>Cântec (Ți-ai mânat...)</i> <i>Fragment epic</i> <i>La Smârdan</i> <i>Pașa Hassan</i> <i>Proclamarea Independenței</i>	antroponim ist.
212	Mihai Terinte	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim
213	Mihnea	<i>Pașa Hassan</i>	antroponim ist.
214	Mircea	<i>Trei, Doamne, și toți trei</i>	antroponim
215	Mircea (cel Bătrân)	<i>Fragment epic</i> <i>Proclamarea Independenței</i> <i>Dr. Juris</i> <i>Cântec demonic</i>	antroponim ist.
216	Mișu	<i>Mișu, mâncăciosul</i>	antroponim
217	Mitică	<i>Mitică, răutăciosul</i>	antroponim
218	Mitras	<i>Volos, preot dac</i>	antroponim
219	Mitru	<i>Logică</i>	antroponim
220	Mugur-Împărat	<i>Nunta Zamfirei</i>	antroponim folcl.
221	Münchhausen	<i>Dr. Juris</i>	antroponim mitic
222	Murgilă	<i>Atque nos</i>	antroponim folcl.
223	Musa-Nin	<i>Fatma</i>	antroponim
224	Nandru	<i>Rodovica</i>	antroponim
225	Neculce	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim ist.
226	Negru-Vodă	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
227	Negură-Împărat	<i>Ideal</i> <i>Fulger</i>	antroponim folcl.
228	Neoptolem	<i>Andromahe</i>	antroponim ist.
229	Nero	<i>Poet și critic</i>	antroponim ist.
230	Nestor	<i>[Lui Spiru Haret]</i>	antroponim biblic
231	Nicolae	<i>O scrisoare de la Muselim-Selo</i>	antroponim
232	Nicu	<i>Rada</i> <i>Dragoste învrăjbită</i>	antroponim
233	Nin-Musa	<i>Fatma</i>	antroponim
234	Novac	<i>Pierde-vară</i>	antroponim ist.
235	Nuțu	<i>O scrisoare de la Muselim-Selo</i>	antroponim
236	Odiseu	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
237	Oedip	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
238	Olen	<i>Povestește scutul</i>	antroponim
239	Olimpic	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim
240	Onofrei	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim
241	Onufrie	<i>Unui poet</i>	antroponim

242	Orc	<i>Fragment epic</i>	antroponim
243	Osiris	<i>Fantezie</i>	antroponim mitic
244	Osman pașa	<i>Cântecul redutei</i> <i>Coloana de atac</i> <i>O scrisoare de la Muselim-Selo</i> <i>Osman-Pașa</i>	antroponim ist.
245	Ovid(iu)	<i>Dr. Juris</i> <i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim ist.
246	Pâcala	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim folcl.
247	Pahon Procopi	<i>Dric de teleguță</i>	antroponim
248	Paisie	<i>Toți sfinții</i>	antroponim
249	Paisie Vlad	<i>Vlad-vodă Călugărul</i>	antroponim ist.
250	Pajură-mpărat	<i>Fulger</i>	antroponim folcl.
251	Paltin-Crai	<i>Nunta Zamferei</i>	antroponim folcl.
252	Pandecte	<i>Filosofii și plugarii</i> <i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
253	Paparuda	<i>Cântec de primăvară</i>	antroponim folcl.
254	Paris	<i>Carol IX</i> <i>Perirea dacilor</i> <i>Trufie pedepsită</i>	eponimic
255	(Tit Liviu) Patavinul	<i>Filosofii și plugarii</i> <i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
256	Paul	<i>Toți sfinții</i>	antroponim
257	Paul de Kock	<i>Dric de teleguță</i>	antroponim ist.
258	Paul de Nola	<i>Paul de Nola</i>	antroponim ist.
259	Pavel Drug al lui Răchită	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim
260	Păncrat	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim
261	Păvăloae	<i>Cântecul redutei</i>	antroponim
262	Peneș	<i>Nunta Zamferei</i> <i>În șanțuri</i>	antroponim folcl.
263	Pestalozzi	<i>Dric de teleguță</i>	antroponim ist.
264	Petrache	<i>Petrache, zbârlitul și Tinca,</i> <i>nespălata</i>	antroponim
265	Petre	<i>Lumânărica</i> <i>Petrea</i>	antroponim
266	Petru	<i>Toți sfinții</i>	antroponim
267	Petru Rareș	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
268	Phaëton	<i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim mitic
269	Phliu	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
270	Phocis	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
271	Phoebus	<i>Andromahe</i>	antroponim mitic
272	Pierde-vară	<i>Pierde-vară</i>	antonomază
273	Pindar	<i>Perirea dacilor</i>	antroponim ist.
274	Pipăruș (viteazul)	<i>Patru portărei</i>	antroponim folcl.

		<i>Un Pipăruș modern Pipăruș-viteaz Atque nos</i>	
275	Plato	<i>Filosofii și plugarii Dr. Juris</i>	antroponim ist.
276	Plaut	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
277	Pliniu	<i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim ist.
278	Pluto	<i>Filosofii și plugarii Perirea dacilor</i>	antroponim mitic
279	Poliphems	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
280	Polixen	<i>Poet și critic</i>	antroponim ist.
281	Poloboc craiul	<i>Un pipăruș modern</i>	antroponim folcl.
282	Popa Kneip	<i>Perirea dacilor</i>	antroponim
283	Popa Spic	<i>Un Pipăruș modern Dric de teleguță</i>	antroponim
284	Por	<i>Ștregarul văilor</i>	antroponim ist.
285	Prier	<i>Parabola sămănătorului</i>	antroponim mitic
286	Prier-alb	<i>Izvor de apă-vie</i>	antroponim mitic
287	Prier-negru	<i>Izvor de apă-vie</i>	antroponim mitic
288	Procopi	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim
289	Prometeu	<i>Fragment epic</i>	antroponim mitic
290	Propert	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
291	Proțap	<i>Leac pentru drac</i>	antroponim
292	Puchta	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
293	Pyton	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
294	Quintus	<i>Jertfele împăcării</i>	antroponim ist.
295	Quirin	<i>Non omnis moriar</i>	antroponim ist.
296	Radu	<i>Trei, Doamne,... Voichița lui Ștefan</i>	antroponim
297	Rugă	<i>Cetină – Dalbă</i>	antroponim folcl.
298	Rumi	<i>Puntea lui Rumi</i>	antroponim
299	Salustiu (Crisp)	<i>Dr. Juris Filosofii și plugarii</i>	antroponim ist.
300	Sandru	<i>Rodovica</i>	antroponim
301	Saturn	<i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim mitic
302	Saul	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim biblic
303	Săgeată	<i>Nunta Zamfirei</i>	antroponim folcl.
304	Schiller	<i>Unui poet</i>	antroponim ist.
305	Sfântul Filip	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim biblic
306	Sfântul Gavrilă	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim biblic
307	Sfântul George	<i>Gânduri Oltenii lui Tudor</i>	antroponim biblic
308	Sfântul Iacob	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim biblic
309	Sfântul Jov	<i>Un Pipăruș modern</i>	antroponim biblic
310	Sfântul Trandavela	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim folcl.

311	Sfarmă-Piatră	<i>Atque nos</i>	antroponim folcl.
312	Sinan	<i>Fragment epic Paşa Hassan</i>	antroponim ist.
313	Sirmione	<i>Roca di Manerba</i>	antroponim
314	Sit	<i>Toţi sfinţii</i>	antroponim
315	Soare	<i>Brâul Cosânzenii Păstoriţa Chindia Cicoarea Atque nos Un Pipăruş modern Romanţa Lângă leagăn Cetină-Dalbă</i>	antroponim mitic
316	Sobiesky	<i>Cetatea Neamţului</i>	antroponim ist.
317	Socrate	<i>Dr. Juris [Lui Spiru Haret]</i>	antroponim ist.
318	Sofocle	<i>Filosofii şi plugarii Îngerul morţii Sulamita Vlad-vodă Călugărul Tâlcuire</i>	antroponim ist.
319	Solon din Atena	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
320	Sorin	<i>Nu te-ai priceput</i>	antroponim
321	Spancioc	<i>Cetatea Neamţului</i>	antroponim ist.
322	Stâlpeş	<i>Tulnic şi Lioara</i>	antroponim folcl.
323	Statu-Palmă-Barbă-Cot	<i>Atque nos</i>	antroponim folcl.
324	Stoian	<i>Pe plaiul muntelui</i>	antroponim
325	Stoica	<i>Fragment epic</i>	antroponim
326	Strâmbă-lemne	<i>Cântecul redutei Atque nos</i>	antroponim folcl.
327	Stratofoto	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
328	Surgă (Murgă)	<i>Patru portărei Atque nos</i>	antroponim folcl.
329	Şmil	<i>Tâlcuire</i>	antroponim
330	Şoim	<i>În şanţuri</i>	antroponim
331	Şonţu	<i>Zece mai</i>	antroponim
332	Ştefan (cel Mare)	<i>Cântec (Zice vodă...) Voichiţa lui Ştefan Cântec (Ți-ai mânat...) Mortul de la Putna Fragment epic La Smârdan Ştefan-vodă Dr. Juris</i>	antroponim ist.

333	Ștefan	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
334	Ștefăniță-Vodă	<i>Ștefăniță-Vodă</i>	antroponim ist.
335	Tabără-mpărat	<i>Fata craiului din cetini</i>	antroponim folcl.
336	Tacit	<i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim ist.
337	Tălălău	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim
338	Tăun	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim
339	Teocrit	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
340	Teodat	<i>Regina ostrogoșilor</i>	antroponim ist.
341	Tersite	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
342	Teseu	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
343	Thales	<i>Anacreontica II</i> <i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
344	Tibul	<i>Jertfele împăcării</i>	antroponim ist.
345	Timon	<i>Atletul din Argos</i>	antroponim ist.
346	Timotei	<i>Toți sfinții</i>	antroponim
347	Tirteu	<i>Pentru libertate</i>	antroponim ist.
348	Titi	<i>Tudorică și Titi, cei neascultători</i>	antroponim
349	Titirus	<i>Dr. Juris</i>	antroponim ist.
350	Toader	<i>Logică</i>	antroponim
351	Tofale	<i>Zobail</i>	antroponim ist.
352	Toma	<i>Carol Robert</i>	antroponim ist.
353	Traian	<i>Podul lui Traian</i> <i>Volos, preot dac</i>	antroponim ist.
354	Trandafir	<i>Fata craiului din cetini</i>	antroponim folcl.
355	Trăsnet-Împărat	<i>Patru portărei</i>	antroponim folcl.
356	Trill	<i>La logodnă</i>	antroponim ist.
357	Trofim	<i>Pe pământul turcului</i>	antroponim
358	Tucidide	<i>Pipăruș-viteaz</i>	antroponim ist.
359	Tudor(in) (Vladimirescu)	<i>Oltenii lui Tudor</i>	antroponim ist.
360	Tudor	<i>Unui poet</i>	antroponim
361	Tudorică	<i>Tudorică și Titi, cei neascultători</i>	antroponim
362	Tulnic	<i>Tulnic și Lioara</i>	antroponim folcl.
363	Tulnic Împărat	<i>Izvor de apă-vie</i>	antroponim folcl.
364	Tutmosis	<i>Fantezie</i>	antroponim mitic
365	Tyndareu	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic
366	Țepeș	<i>Fragment epic</i>	antroponim ist.
367	Ținteș	<i>Nunta Zamfirei</i> <i>Tulnic și Lioara</i>	antroponim folcl.
368	Ureche	<i>[Ridică-te, să scuturi ce te-apasă]</i>	antroponim ist.
369	Ușor-ca-Vântul	<i>Atque nos</i>	antroponim folcl.
370	Valter	<i>Zece mai</i>	antroponim ist.
371	Varro	<i>Blestemul trădării</i>	antroponim ist.
372	Vasile	<i>[Lui Vasile Goldiș]</i>	antroponim ist.
373	Verde-mpărat	<i>Atque nos</i>	antroponim folcl.

374	Viorel	<i>Nunta Zamfirei</i>	antroponim
375	Virgil	<i>Filosofii și plugarii</i> <i>Dr. Juris</i> <i>[Ridică-te, să scuturi ce te-apasă]</i>	antroponim ist.
376	Viteazul Ostrovului	<i>Fata craiului din cetini</i>	antroponim folcl.
377	Vlad	<i>Rada</i> <i>Nușa</i> <i>Vlad, neastâmpăratul</i>	antroponim
378	Vlad-vodă Călugărul	<i>Vlad-vodă Călugărul</i>	antroponim ist.
379	Voichița	<i>Voichița lui Ștefan</i>	antroponim ist.
380	Voinic-Înflorit	<i>Atque ns</i>	antroponim folcl.
381	Voinicul	<i>Fata craiului din cetini</i>	antroponim folcl.
382	Voinic-Zorilă	<i>Fata craiului din cetini</i>	antroponim folcl.
383	Volbură-Împărat	<i>Moartea lui Fulger</i> <i>Fulger</i> <i>Tilinca</i>	antroponim folcl.
384	Volos	<i>Volos, preot dac</i>	antroponim mitic
385	Vultur Împărat	<i>Tulnic și Lioara</i>	antroponim folcl.
386	Wallenstein	<i>Unui poet</i>	antroponim ist.
387	Willy Spucker	<i>Lordul John</i>	antroponim
388	X	<i>Sonete de lux</i>	substituit
389	Xantus	<i>Andromahe</i>	antroponim ist.
390	Xenofon Elinul	<i>Filosofii și plugarii</i>	antroponim ist.
391	Xinte	<i>Cântec XVI</i>	antroponim ist.
392	Zapolia	<i>[Căci n-a putut pe tine]</i>	antroponim ist.
393	Zbârlea	<i>Cetatea Neamțului</i>	antroponim
394	Zevs	<i>O poveste veselă</i> <i>Andromahe</i> <i>Atque nos</i> <i>Perirea dacilor</i>	antroponim mitic
395	Zobail	<i>Zobail</i>	antroponim ist.
396	Zoil	<i>Poet și critic</i>	antroponim ist.
397	Zorilă	<i>Atque nos</i>	antroponim mitic

Alexandru Cristureanu¹¹ atrage atenția asupra unui fenomen interesant: „Opera lui Coșbuc a avut o deosebită influență în mase, iar în domeniul antroponimiei a contribuit la impunerea și răspândirea unor prenume ca: *Doina* și *Viorel*. Tot datorită lui Coșbuc au avut și au o frecvență mai mare și prenumele: *Gelu*, *Voichița* și *Lia*, probabil ultimul fiind răspândit mai mult prin poezia lui Alecsandri „Legenda ciocârliei”. Mai întâi aceste nume de proveniență cultă românească au fost preluate de intelectuali și apoi de la ei au pătruns în alte pături sociale. Dintre acestea *Viorel*, este prezent în onomastica actuală a țăranilor din fiecare sat ardelean, răspândindu-se în ultimele decenii, nefiind niciodată atestat înainte de apariția poeziei „Nunta Zamfirei”. Chiar în localitatea Coșbuc, după chestionarul IV, întrebarea 142

¹¹ Alexandru Cristureanu, *Contribuții la studierea onomasticii operei lui George Coșbuc*, în *Studii despre Coșbuc*, Cluj, 1966, p. 291.

„Ce nume recomandă intelectualii satelor pentru noul născut?” s-a răspuns și cu prenumele *Viorel*, nefiind deci preluat din tradiția locală”.

Din necesități de versificație, consideră Pompiliu Dumitrașcu¹², sunt întrebuințate nume proprii masculine cu articol hotărât, precum *Vladul*, în *Rada*. Cercetătorul precizează, însă, într-o notă, că articularea numelor proprii este o trăsătură arhaică a limbii, care se menține în rare cazuri. În secolul al XIX-lea procedeul era însă frecvent. Să nu uităm că Macedonski, în timpul campaniei sale de denigrare a poetului îl numea pe acesta, de cele mai multe ori, cu sens depreciativ, *Coșbucul*. Noi credem că articularea numelui din poezia *Rada* nu este o consecință a realizării rimei, ci este intenționat folosită, pentru a preciza cu exactitate despre cine anume este vorba și în pielea cui anume și-ar dori să fie poetul: „*Un sărut păcat să fie? / Numai popa să nu-l știe, / Căci te sperie cu iadul – / M-ar putea speria pe mine / Popii toți, de-aș fi eu Vladul!*”

Adesea întâlnim și fenomenul când substantive proprii sunt transformate în substantive comune, realizându-se antonomaza, o figură obișnuită la Coșbuc: *neoptolemi* (*Andromahe*), cu sensul de eroi, *zoili* (*Poet și critic*), cu sensul de critici care nu merita apreciați etc. Analiza nu trebuie să se oprească aici, deși *niciodată cu ajutorul analizei nu vom reconstitui intuiția totalizatoare pe care o poate obține un băiat oarecare, într-o clipă, cu o carte în mână, într-o dimineață de primăvară, pe o alee din parc*¹³.

BIBLIOGRAPHY:

- Alonso, Damaso, *Poezie spaniolă*, București, Editura Univers, 1977.
- Bălan-Mihailovici, Aurelia, *Dicționar onomastic creștin. Repere etimologice și martirologice*, București, Editura Sophia, 2009.
- Borș, Monica, *Mitologii nominale în proza lui Mircea Eliade*, Iași, Institutul European, 2015.
- Constantinescu, N.A., *Dicționar onomastic românesc*, București, Editura Academiei Române, 1963, <http://www.slideshare.net/gruiianul/dicionar-onomastic-romnesc-constantinescu-nicolae-a> accesat la 22 septembrie 2016.
- Coșbuc, George, *Opere. I. Poezii*, edit. Gheorghe Chivu, București, Editura Univers Enciclopedic, 2006.
- Coșbuc, George, *Dintr-ale neamului nostru*, București, 1903.
- Coșbuc, George, *Mania diminiutivelor*, în *Noua revistă română*, I, 1900, vol. II, p. 42-44.
- Cristureanu, Alexandru, *Contribuții la studierea onomasticii operei lui George Coșbuc*, în *Studii despre Coșbuc*, Cluj, 1966, p. 278-293.
- Crișan, Maria, *Despre arta poetică la George Coșbuc*, în *Contemporanul*, 1986, nr. 33.
- Drăganu, Nicolae, *Românii în veacurile IX-XIV pe baza toponimiei și a onomasticii*, București, 1933.
- Dumitrașcu, Pompiliu, *Contribuții la studiul limbii și al stilului operei poetice a lui George Coșbuc*, în *Studii despre Coșbuc*, Cluj, 1966
- Goicu, Simona, *Termeni creștini în onomastica românească*, Timișoara, Editura Amphora, 1999.

¹² Pompiliu Dumitrașcu, *Contribuții la studiul limbii și al stilului operei poetice a lui George Coșbuc*, în *Studii despre Coșbuc*, Cluj, 1966, p. 222.

¹³ Damaso Alonso, *Poezie spaniolă*, București, Editura Univers, 1977, p. 328.

- Gonța, Alexandru I., *Documente privind istoria României. A. Moldova. Veacurile XIV-XVII (1384-1625). Indicele numelor de persoane*, București, 1995.
- Graur, Al., *Nume de persoane*, <http://www.slideshare.net/gruianul/alexandru-graur-nume-de-persoane> accesat la 22 septembrie 2016.
- Ionescu, Christian, *Mică enciclopedie onomastică*, București, Editura Enciclopedică, 1975.
- Iordan, Iorgu, *Dicționar al numelor de familie românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.
- Manolescu, Nicolae, *Poezia lui George Coșbuc*, în *Steaua*, XXIX, 1978, nr. 1, ianuarie.
- Miron-Fulea, Mihaela, *Numele proprii. Interfața semantică-sintaxă*, București, Editura Universității, 2005.
- Pătruț, I. *Onomastica românească*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980, reeditată la Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2005.
- Pătruț, I., *Nume de persoane și nume de locuri românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
- Soare, Liliana, *Școala Ardeleană. Aspects of the linguistic terminology*, in *SCOL*, Craiova, 2011, p. 271-283.
http://cis01.central.ucv.ro/revista_scol/site_ro/2011/revista_scol_2011.html accesat la 22 septembrie 2016.
- Tomescu, Domnița, *Gramatica numelor proprii în limba română*, București, Editura All, 1998.
- Tomescu, Domnița, *Numele de persoană la români. Perspectivă istorică*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2001.